

مهرواره شعرخوانی «نسیم سحری»

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، در راستای اهداف بلندمدت خود همواره به رشد و شکوفایی استعدادها و ذوق زیباشناسانه کودکان و نوجوانان نظر دارد، از این رو گام‌های متعددی برای تحقق این هدف برمی‌دارد که این گام‌ها زمینه‌ساز ایجاد نگرش و کشف استعدادهای آن‌ها باشند.

یکی از فعالیت‌هایی که برای تحقق هدف مذکور طراحی شده، برنامه شعرخوانی است. بی‌شک کسانی که تجربه کار و فعالیت در کانون را دارند انس و الفتی هم با شعرخوانی داشته و هم‌سو و هماهنگ با دیگر فعالیت‌های کانون آن را مورد توجه قرار می‌دهند.

شعرخوانی مقوله‌ای ریشه دار در فرهنگ ایرانی است و از زمره مهارت‌های چهارگانه زبان، شناخته می‌شود که به مهارت خواندن معروف است. مهارت شعرخوانی، سطح عالی تری از مهارت خواندن است که هم‌زمان با ادراک ادبی و درک زیبایی کلام صورت می‌گیرد.

از این رو، برگزاری مهرواره شعرخوانی با عنوان «نسیم سحری» علاوه بر ارتقای سطح فعالیت شعرخوانی در مراکز فرهنگی هنری کانون، زمینه کشف استعدادهای تازه را نیز فراهم می‌کند هم‌چنین، موجب ارتقا سطح آگاهی به ادبیات ایران زمین و زبان فارسی می‌شود که شعر چون گوهری درخشان بر تارک آن می‌درخشد.

اهداف:

- آشنایی اعضا با ادبیات کهن و فرهنگ غنی کشور؛
- رونق بیشتر کارگاه‌های شعرخوانی در مراکز استان؛
- کشف استعدادهای ادبی تازه از میان شرکت کنندگان؛
- کمک به رشد و اعتلای دانش ادبی در میان کلیه اعضای مراکز فرهنگی هنری؛
- برقراری پیوندی دوباره میان مخاطبان با ادبیات فارسی.

گروه های سنی شرکت کننده:

نوباوه (+۴)، نوجوان (+۷)، نونهال (+۹)، نونگاه (+۱۲)، نوجوان (+۱۵).

بخش های مهرواره:

مهرواره در دو بخش شعرخوانی (مبتنی بر گروه سنی) و شاهنامه خوانی برگزار می‌شود. بدین معنی که در بخش شعرخوانی مبتنی بر گروه سنی هر فرد شرکت کننده اشعار مربوط به گروه سنی خود را تمرین و در روز مهرواره قرائت می‌کند. در حالیکه همه گروه های سنی مجاز به شرکت در بخش ویژه شاهنامه خوانی هستند و می‌توانند فارغ از گروه سنی و بر مبنای علاقه مندی در این بخش شرکت نمایند.

بخش شعر خوانی مبتنی بر گروه سنی

شرایط و شیوه اجرا:

- شرکت در هر بخش، براساس گروه سنی انجام می‌شود.
- اشعار منتخب برای هر گروه سنی به پیوست فراخوان، در اختیار شرکت کنندگان قرار می‌گیرد.
- شرکت کنندگان در هر بخش، طبق اصولی که در فراخوان ذکر شده شعرخوانی می‌کنند.
- این مهرواره در سه مرحله کتابخانه‌ای، حوزه ای و استانی به شرح زیر انجام می‌گیرد:

مرحله اول: در این مرحله که در مرکز برگزار می‌شود مربی از زمان دریافت فراخوان تا زمان مقرر فرصت

دارد تا با اعضای علاقه مند تمرین و به صلاحدید مسئول و طبق تصمیمات در شورای فرهنگی مرکز تا اول شهریور به برگزاری جشن شعرخوانی مبادرت ورزیده و اعضای برگزیده خود را به آفرینشهای ادبی اعلام نماید. در این مرحله هر مرکز می‌تواند ۸ برگزیده (دو نفر از هر گروه سنی) برای مرحله بعد معرفی نماید. تعداد اشعار در مرحله اول، در هر گروه سنی بدین شرح است: نوخوان ۵ شعر/ نونهال ۵ شعر/ نونگاه ۱۰ شعر/ نوجوان ۱۵ شعر.

مرحله دوم: این مرحله به صورت حوزه‌ای برگزار می‌شود و برگزیدگان مراکز در حوزه خود به رقابت

می‌پردازند. در این مرحله سه شعر در هر گروه سنی به اشعار مرحله نخست اضافه می‌شود که قبل از تاریخ برگزاری مهرواره حوزه ای در اختیار مراکز قرار خواهد گرفت. تعداد برگزیدگان در این مرحله متعاقباً اعلام خواهد شد.

مرحله سوم: این مرحله به صورت متمرکز و استانی برگزار می‌شود و برگزیدگان مرحله حوزه ای برای رقابت

نهایی به آن وارد می‌شوند تا در روز اختتامیه «نسیم سحری» با یکدیگر به شعرخوانی بپردازند. در این مرحله هر یک از برگزیدگان می‌توانند شعری را انتخاب کنند و روز مهرواره آن را بخوانند و به سوالاتی در مورد شعر منتخب‌شان پاسخ دهند. در این مرحله علاوه بر شعرخوانی و خواندن شعر منتخب دواران مجاز هستند سوالاتی متناسب با گروه‌های سنی در سطوح معنی لغات، مفهوم ابیات، درک و دریافت از کلیت اثر، زیبایی‌های زبانی و ادبی از شرکت کننده پرسند.

***فراخوان نسیم سحری برای نهادینه کردن سنت شعر خوانی و انس با شعر و ادب پارسی بخش**

ویژه‌ای برای گروه سنی نوباوه (۶ تا ۱۶ سال) در نظر دارد. این گروه سنی می‌تواند زیر نظر مربی فرهنگی مرکز به صورت فردی یا گروهی شعرخوانی انجام دهد. توجه شود از شعرخوانی این اعضا فیلمی به مدت حداکثر دو دقیقه تهیه شود و تا اول شهریور به واحد فرهنگی ارسال شود. این اعضا می‌توانند از اعضای کارگاههای شعر و قصه باشند. در ضمن ۵ شعر برای گروه سنی نوباوه در جزوه ارسالی پیشنهاد شده است.

بخش ویژه؛ شاهنامه خوانی

شرایط و شیوه اجرا:

همانطور که اشاره شد در این بخش همه گروه‌های سنی علاقه‌مند مجاز به شرکت هستند. از آن جا که شاهنامه خوانی هنری است که با نقالی تفاوت دارد ضروریست که شرکت کنندگان و مربیان محترم به این نکته توجه داشته باشند. نقالی یا پرده خوانی فنی است که در آن نقال ماجرای روایت منظوم را برای مخاطبان به صورت قصه‌ای حماسی تعریف کرده و از تخیل خودش برای جذابیت بخشی به قصه استفاده می‌کند، هدف در این جا قصه گویی است در حالی که، در شعرخوانی هدف خواندن شعر با وفاداری کامل به متن است که با صدای بلند همراه با آهنگ و لحن مناسب خوانده می‌شود.

تعداد برگزیدگان در هر مرحله و هر بخش:

مرحله اول (کتابخانه ای): از هر کتابخانه ۸ نفر (از هر گروه سنی دو نفر)

مرحله دوم (حوزه ای): تعداد برگزیدگان در این مرحله متعاقبا اعلام خواهد شد.

مرحله سوم (استانی): ۱۲ نفر (از هر گروه سنی سه نفر)

بخش ویژه شاهنامه خوانی: در مرحله اول (کتابخانه ای) دو نفر، در مرحله دوم (حوزه ای) چهار نفر و در مرحله نهایی سه نفر برگزیده خواهد داشت.

ویژگی‌ها و شاخص‌های شعرخوانی که لازم است مورد توجه قرار گیرد:

پنج عنصر اصلی زبان، تخیل، موسیقی، عاطفه و اندیشه نکاتی هستند که در شعرخوانی، به شرح زیر مورد توجه قرار می‌گیرند

الف) بخش زبان و موسیقی

- ۱) صدای بلند و رسا؛
- ۲) تلفظ درست کلمات؛
- ۳) فراز و فرودها، مکث‌ها و سرعت مناسب خواندن شعر
- ۴) درست خواندن وزن و آهنگ شعر
- ۵) لحن مناسب با فضای شعر

ب) اندیشه، عاطفه، تخیل

- ۱) انتقال مفهوم شعر از طریق بلند خواندن؛
- ۲) انتقال احساس و ایجاد تاجر عاطفی در مخاطب از طریق بلند خواندن؛
- ۳) انتقال تصاویر شعری از طریق بلند و درست خواندن.

ج) ویژگی های شاهنامه خوانی

در بخش شاهنامه خوانی علاوه بر رعایت هشت مورد اعلام شده در بالا، رعایت لحن حماسی، پرهیز از رفتار و گفتار اغراق آمیز نمایشی یا نقالی گونه، بهره گیری به جا و به اندازه از حرکات و دست و صورت برای انتقال بیشتر تاثر حماسی.

تقویم اجرایی:

مهلت انجام مرحله اول (مرحله کتابخانه ای): از نیمه خرداد تا اول شهریور خواهد بود.

اجرای مرحله دوم (حوزه ای): نیمه اول شهریور ۱۴۰۳

اجرای مرحله پایانی: هفته کتاب و کتابخوانی همزمان با هفته کودک، روز حافظ (۲۰ مهر)